

(e)ditorial

// l'actual ofensiva neoliberal pretén fer retrocedir el rellotge de la història als temps del capitalisme salvatge //

La XES davant la Vaga General del 29-S

1. **Les persones que participem en l'economia social i solidària**, treballant en una cooperativa o una associació, comprant en una cooperativa de consum, intercanviant serveis en una xarxa d'intercanvi, dipositant els estalvis en una entitat de finances ètiques, etc., formem part de la majoria de ciutadans i ciutadanes que **estem pagant l'enriquiment irresponsable durant els darrers anys per part d'una minoria vinculada a l'especulació immobiliària i borsària**. Les nostres condicions de vida també han empitjorat per culpa de les **mesures neoliberals aplicades pel govern espanyol** en aquests últims mesos: reducció salarial, retall de la despesa social, pujada de l'IVA, i ara una **nova contrareforma laboral, que facilita i, fins i tot, subvenciona l'acomiadament, en un Estat que ja té 5 milions d'aturats i més de 9 milions de persones sota el llindar de la pobresa**.

2. Així mateix, les empreses i entitats de l'economia social i solidària de què formem part són també víctimes de la **sequera del crèdit per part de la banca convencional**, i malgrat que el govern ha compromès 61.000 milions d'euros de les arques públiques per a la banca, aquesta no facilita crèdits per atendre les necessitats socials. Durant el primer semestre de 2010, **els guanys de la banca han sumat 18.000 milions d'euros** (7.973 en beneficis i 11.000 en provisions), exactament la quantia que l'executiu espanyol vol estalviar-se en el període 2010-2011 amb les darreres retallades socials. **Els qui han provocat la crisi, en comptes de pagar-la, segueixen enriquint-se**.

3. A més, la retallada de la despesa social fa perillar la supervivència de les empreses i entitats de l'economia social i solidària que treballen per les administracions públiques o que presten serveis finançats via ajuts oficials per dur a terme les seves activitats socials, assistencials, culturals i educatives. Si continua la política de desmantellar el ja escarrassit Estat del benestar que tant ens ha costat d'aconseguir, augmentarà l'atur i empitjoraran encara més les condicions de vida dels sectors socials més vulnerables. **No oblidem que en aquests moments l'Estat espanyol és l'estat de la UE-15 que gasta menys en atenció a la gent gran i en atenció infantil**.

4. La **contrareforma laboral** impulsada pel govern espanyol i aprovada pel Congrés de Diputats **no servirà per sortir de la crisi**; al contrari, precaritzar les condicions laborals (som l'Estat amb els salaris mitjans, així com els costos laborals per hora de treball, més baixos de la UE-27) contribueix a mantenir el model productiu depredador i poc competent que ens ha portat a aquesta crisi.

5. **Només una acció continuada de la ciutadania catalana**, espanyola i europea que combini la mobilització social per exigir les mesures necessàries per sortir de la crisi (com la creació d'una banca pública, la persecució del frau fiscal, la pujada d'impostos a les grans fortunes o la instauració d'una fiscalitat ecològica), amb un moviment sindical que aposti per la transformació social, juntament amb la **multiplicació de les iniciatives** per resoldre les necessitats socials des de la societat mateixa (cooperatives, banca ètica, moneda social, consum responsable...) pot ser capaç d'**aturar l'actual ofensiva neoliberal que pretén fer retrocedir el rellotge de la història als temps del primer capitalisme salvatge**, una ofensiva que, si no ho evitem, després de la contrareforma laboral es dirigirà ara a forçar el copagament sanitari i deteriorar les pensions (augment de l'edat i disminució de les percepcions).

Per tot això, les persones, empreses i entitats vinculades a la Xarxa d'Economia Solidària **donem el nostre suport a la vaga general convocada per al proper 29 de setembre**. Convidem tothom a afegir-s'hi i a seguir treballant des de l'endemà mateix per un nou model econòmic i social que s'orienti al servei de les persones i no de les grans empreses, els rendistes i els bancs. ●

Pla de participació de la XES

El Pla de participació de la XES va néixer l'any 2010 amb l'objectiu de generar un debat intern (entre les entitats membres de la XES, però obert també a persones i entitats interessades en el procés) que permetés de millorar la participació dels seus associats i trobar les vies adients per fer-ho. Com a objectius específics del Pla hi ha:

- **Identificar i compartir els espais existents de participació i el mapa de compromisos vigent, entre totes les entitats membres de la Xarxa d'Economia Solidària.**
- **Recollir propostes al voltant de quina seria l'estructura idònia per garantir la participació i la democràcia interna de la XES.**
- **Construir un Pla de Participació més enllà d'aquesta experiència.**
- **Usar metodologies participatives en el procés de construcció, tant en la diagnosi com en l'elaboració de propostes, per tal de garantir les aportacions de totes les entitats membres de la Xarxa d'Economia Solidària que vulguin participar.**

Durant tot el primer semestre del 2010 s'han anat succeint les trobades, les entrevistes i les accions destinades a la creació del Pla, que van culminar el dia 17 de juny, amb la celebració d'un taller participatiu en el qual van sorgir molts temes i es van engegar moltes idees. Entre les quals hi destaquen la creació de noves comissions de treball dins la Xarxa d'Economia Solidària i noves tàctiques per a un millor funcionament i una incidència més gran en la societat que ens envolta i del qual formem part. Hi ha també la voluntat de visibilitzar l'economia social i de continuar treballant per aconseguir-ho, de manera conjunta i organitzada.

En l'actualitat s'està treballant en el document que va sorgir de totes les propostes inspiradores del dia 17 de juny, per tal de trobar-hi un consens i perfilar la nova línia de treball de la Xarxa. La idea és tornar-se a trobar a finals d'octubre del 2010 per debatre aquest document de retorn, i dotar de més consistència i concreció tots els punts que preocupen la Xarxa d'Economia Solidària.

Podem dir, doncs, que la feina no s'atura... ●

Èxit inicial | Casa de la Solidaritat • 16 de juny

Dinamitzat per la cooperativa ETCS, la Xarxa d'Economia Solidària (XES) de Catalunya va celebrar el passat 17 de juny a la Casa de la Solidaritat del barri del Raval de Barcelona la trobada "Fem Xarxa; procés participatiu". La convocatòria pretenia realitzar, de forma col·lectiva i participativa, una diagnosi comuna sobre la XES, avaluar el seu funcionament per detectar dèficits i carències i abordar les perspectives de treball futur, per seguir avançant en la visibilitat de l'economia social com a sòlida alternativa a la crisi del capitalisme. La trobada, realitzada a través de tallers i que va durar més de tres hores, va aplegar 65 persones procedents de diferents cooperatives, associacions, ONG i fundacions de l'economia social i solidària catalana. Totes les persones van participar de tres espais de reflexió diferent (què és ara la XES, què vol ser, quines aliances es podrien establir i com fer-ho) per polir i aprofundir la radicalitat democràtica i participativa del treball en xarxa.

I van cloure la trobada amb un sopar elaborat per la cooperativa Delícies. El procés participatiu de la XES continuarà ara amb l'elaboració de les conclusions i la seva socialització, en un procés que vol ampliar l'abast social, donar un nou impuls a la seves activitats i reforçar les àrees de treball de la xarxa nascuda el 2001.

Treballar, consumir i estalviar dins l'economia solidària

La construcció de mercats socials és un dels grans objectius estratègics de l'economia solidària. La XES, com altres xarxes d'economia solidària, fa anys que el té assumit teòricament; avui pensem que es donen les condicions per passar de les idees a l'acció i començar a crear embrions d'aquest mercat social.

Recordem que per mercat social entenem una xarxa estable d'intercanvis de béns i serveis entre empreses i entitats de l'economia solidària, consumidors responsables i estalviadors-inversors ètics que, amb aquests intercanvis, acaben cobrint una part significativa de les seves necessitats. Per tant, el principal objectiu d'aquests mercats alternatius és desconnectar el màxim nombre d'empreses i persones de l'economia solidària respecte al mercat capitalista. Els seus principis bàsics de funcionament són tres:

1. Consumir allò que el mercat social produeix,
2. Produir allò que el mercat social consumeix, i
3. Finançar-se i invertir dins del mercat social.

El nucli d'aquest embrió de mercat social seran totes aquelles empreses i entitats de la XES i properes, interessades a provar aquesta nova forma d'intercooperar.

Així mateix, el mercat social de la XES utilitzarà per relacionar-se econòmicament no sols els euros, sinó també una moneda pròpia, que per ara anomenem ecosol.

Així doncs, aquest mercat social serà una xarxa formada per empreses i entitats de la XES, i de l'economia solidària en general, a més de per persones del sector, que compren, venen i lloguen béns i serveis entre elles, usant una moneda pròpia virtual, totalment o parcialment. Els objectius d'aquest mercat social són els següents:

1. Fer-nos cada vegada més autosuficients com a persones i com a sector respecte a l'economia capitalista
2. Augmentar la liquiditat econòmica dels participants i autogestionar democràticament les relacions d'intercanvi i el diner
3. Desenvolupar el consum responsable
4. Consolidar les iniciatives de l'economia solidària, ja que augmentaran les vendes i es fidelitzaran compradors
5. Reforçar les relacions comunitàries dins del sector

Els principis bàsics de funcionament són:

1. Troc multirecíproc (A ven a B, que alhora ven a C, que alhora ven a D, que alhora ven a A)
2. Tots els participants en el mercat són prosumidors, és a dir, productors i consumidors alhora
3. La compra o lloguer de béns i serveis es paga totalment o parcialment ecosols

4. L'ecosol és una moneda virtual
5. Una factura-xec i un registre telemàtic són les traces que donen constància de cada transacció
6. Les ofertes, els intercanvis i els saldos es registren al web del Community Exchange System (http://www.ces.org.za/index_es.asp)
7. Les parts tenen autonomia per fixar les condicions de les transaccions entre elles
8. Amb tot, des de l'organització es donen unes unitats de valor indicatives: 1 ecosol = 1 euro; 1 hora de treball = 20 ecosols
9. Els participants tenen dret a rebre crèdit en ecosols en funció de la seva participació en el mercat social
10. L'ecosol s'oxida (es devalua) si no s'utilitza a raó d'un 3% mensual; el valor perdut anirà a fins solidaris o per finançar el creixement del mercat social

Quins béns i serveis oferirà el mercat social de la XES? Doncs tots els que cada entitat, empresa i persona que hi participi pugui oferir als altres. Per exemple, només amb les organitzacions que ja són de la XES ens podríem abastir de tot tipus d'aliments naturals, assegurances, serveis informàtics, traduccions, productes de neteja, ensenyaments diversos, llibres, assessoria i consultoria, impressió, restauració, lloguer i reparació de bicicletes, artesanía de comerç just, etc.

Un cop el mercat social funcioni fluidament es connectarà amb altres xarxes similars del territori com la Xarxa Ecoseny, la Xarxa Ecos de Tarragona, l'Ecoxarxa de Barcelona i altres experiències similars, de manera que s'ampliarà la varietat de béns i serveis d'economia solidària que es poden aconseguir.

La Comissió de Mercat Social està treballant per iniciar aquest mercat social l'1 de gener de 2011, en principi com a experiència pilot d'un any. A partir del setembre, ens dirigirem a totes les entitats membres de la XES per explicar-vos amb detall la proposta i animar-vos a participar-hi. No tenim cap dubte: si creem un mercat social, cada una de les organitzacions participants es farà més forta i l'economia solidària en conjunt es farà molt més visible. ●

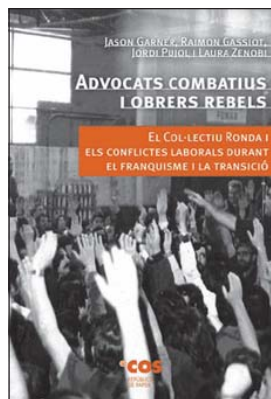
*[Comissió de Mercat Social]

(Les entitats interessades us podeu adreçar a jordi@apostrof.coop)

OBRERS COMBATIUS, ADVOCATS REBELS

El Col·lectiu Ronda i els conflictes
obers durant el franquisme
ECOS SCCL | Pàgines: 206 | PVP: 15 euros

Durant el franquisme, els advocats laboralistes van posar tota la seva capacitat professional al servei dels treballadors en el marc d'un règim que pretenia assegurar autoritàriament la seva subordinació i que, per tant, els negava els drets més fonamentals, tant individuals com col·lectius. La seva actuació contribuï a la lluita dels treballadors per defensar els seus interessos i els seus drets davant d'una patronal i un règim clarament hostils. Aquest llibre recull els resultats d'un treball de recerca que ha analitzat la pràctica dels advocats del Col·lectiu Ronda en conflictes obrers durant el final del franquisme i la transició.

La recerca ha estudiat la implicació d'aquests professionals en l'articulació de l'antifranquisme i, de manera més específica, en el desenvolupament d'un moviment obrer assembleari i autogestionari, sense deixar de banda la caracterització dels conflictes i la trajectòria del Col·lectiu Ronda i dels seus advocats. D'aquesta manera, la recerca, i el llibre que se'n deriva, ha volgut posar el seu gra de sorra al coneixement i la divulgació de la realitat del moviment obrer i dels advocats laboralistes durant el franquisme i la transició.

HACER REAL LO POSIBLE

La formación del ser humano integral:
economía solidaria, desarrollo y futuro
Icaria Editorial • XES
Pàgines: 320 | Preu: 18 euros

Hacer real lo posible és el segon llibre de la trilogia que Marcos Arruda publica a través de la XES, en col·laboració amb les editorials Nordan i Icaria. Mentre el primer volum, *Humanizar lo infrahumano*, tenia com a eix central el sentit ontològic de l'ésser humà en el context social i psicològic de la crisi civilitatòria que viu la humanitat, aquest segon se centra en la formació de l'ésser humà integral. Segons Arruda, aquesta persona sorgeix de l'apoderament socioeconòmic i polític del treballador en tant que individu social i complex en contínua evolució. Aquest ésser humà és l'arrel d'una transformació que s'anuncia en la nostra civilització. Canvien les necessitats bàsiques, canvien els hàbits de consum i, també, la nostra relació amb el treball. La base en tots aquests canvis es troba en una economia alternativa que té la solidaritat com a base, i construïda des de l'àmbit social fins al global. Arruda ens posa en situació de comprendre aquesta crisi i la metodologia per assolir aquesta nova civilització. La tercera part d'aquesta trilogia *Educació per a una economia de l'amor-Educació de la praxi i economia solidària* s'ha presentat fa poc en la seva versió brasilera.

Marcos Arruda és educador i economista brasiler, que fa molts anys que col·labora activament amb el moviment obrer i l'economia solidària del seu país. Va treballar a Guinea-Bissau amb Paulo Freire i ha estat assessor de governs locals i del Partit dels Treballadors. Actualment, coordina l'Institut de Polítiques Alternatives per al Con Sud (PACS) i la Campanya Jubileu 2000 al Brasil. És, a més a més, un dels fundadors del Fòrum Social Mundial i de la Xarxa Global de Socioeconomia Solidària. Podeu llegir-ne una entrevista al núm. 188 de la *Directa*.

visita el nou web>>>>>

www.xes.cat